

Türk Tohumu Gavurlar İkinci Bölüm

– Sami Biber · 22 Mart 2017

1922 Senesinin 9 Eylül'ünde Türk Ordusu İzmir'e girdiğinde Anadolu artık Rumlar için güvenli bir ülke olmaktan çıkmıştı. Yunan ordusunun Anadolu'da yaptığı mezalimlerden daha çok Yunan ordusu İzmir'e ilk ayak bastığında İzmir Rumlarının önemli bir kısmının ellerinde Yunan bayraklarıyla onları karşılaması ve yine doğrudan doğruya Sakallı Nurettin Paşa'nın mı yoksa Yunan ordusunun mu yaktığı daha tam açıklığa kavuşturulmuş olmasa da İzmir'in yakılıp yıkılması, büyük zaferden sonra azınlıkların ama özel olarak Rumların suyunu kaynatmıştı. İşte bu sebeple 1.069.957 Anadolu Rumu pılsını pırtısını toplayarak Yunanistan'a göç etmeye başlamıştı.

Yunanistan kara kara düşünmekteydi. Bu kadar insanı nereye yerleştirecekti? Sonunda o da kararını verdi: Yunanistan'da yaşayan 500.000 civarında Türk'ü sürecekti, onların bıraktıkları topraklara Anadolu'dan gelen Rumları yerleştirecekti.

İşte bu sorun Türkiye ile Yunanistan arasında mutlaka halledilmesi gereken bir sorun olarak Lozan Antlaşması görüşmeleri sürerken masaya yatırıldı ve sonuçta 30 Ocak 1923 de iki taraf arasında 19 maddelik bir sözleşme imzalandı.

Bu sözleşmeye göre Türkiye'de İstanbul, Bozcaada ve Gökçeada'da yaşayan Rumlar hariç ne kadar Rum varsa zorunlu olarak Yunanistan'a göç ettiriliyor; buna mukabil Yunanistan da Batı Trakya'da yaşayan Türkler hariç ülkesinde ne kadar Türk varsa zorunlu göçe tâbi tutuyordu.

Fakat her iki taraf da Rum ya da Türk kavramını değişik esaslara oturtmuştu. Türklere göre Hristiyan olan ve Rumlarla iç içe yaşayan herkes Rumdu. Yunanlılara göre Müslüman olan ve Yunancadan başka dilleri kullanan herkes Türktü.

Hal böyle olunca Türk tarafı aslında Türkçeden başka dil bilmeyen Ortodoks- Hristiyan Gagavuzları ve Karamanlıları da Rum diye sürdüğü gibi, Yunanlılar da Pomakları, Arnavutları, Ulahları sürümüşü.

1923 yılında başlayan bu mübadele (karşılıklı nüfus değişimi) 1930 yılına kadar devam etti.

1930 yılında Türkiye ile Yunanistan arasında dostluk ilişkileri başladı. Bu tarihte " Ticaret, İkamet ve Seyrû Sefain "Antlaşması adı verilen bir antlaşma imzalandı.

Bu antlaşmaya göre artık Yunan vatandaşları Türkiye'ye pasaportları ile rahatça gelebilecekler, Türkiye'de rahatça ticaret yapabilecekler, iş yerleri açabilecekler, hatta yerleşebileceklerdi. Tabii ki

Türkler de aynı haklardan Yunanistan'da faydalanacaklardı.

Türkler içinde bu haklardan faydalanarak Yunanistan'a giden oldu mu bilemiyorum ama Yunanlılar arasında bu haklardan faydalanan bir hayli fazla oldu. Bu sayı kısa zamanda on binleri aştı.

Yunan vatandaşları artık özellikle İstanbul'da ve bilhassa daha önce de Rumların çok yaşadıkları Fener, Balat, Ayvansaray, Samatya, Beyoğlu, Bakırköy, Kadıköy, Beykoz, Üsküdar, gibi semtler ile özellikle zengin olanları da Büyükdada, Heybeli, Kınalı ada gibi adalara yerleştiler ki buralarda daha önce de Rum nüfus hayli fazlaydı.

Durum öyle bir hal aldı ki 1950 li, 60 lı yıllarda ikinci kuşak, hatta üçüncü kuşak artık hayatında Yunanistan'ı hiç görmemiş olan, tek kelime Yunanca bilmeyen insanlardan oluşmaya başladı. Evet.. Bunlar ceplerinde Yunan pasaportu taşıyorlardı ama pasaport ile konsolosluklara gidiyor, mührü imzayı bastırıp Yunanistan'ı hiç görmeden Türkiye'de yaşamlarını devam ettiriyorlardı. Dahası taa Fatih Sultan Mehmet döneminden beri, hatta ondan bile yüzlerce sene evvel İstanbul'da (ya da diğer Anadolu şehirlerinde) yaşayan Rumlarla evlenenleri oduğu gibi Türklerle evlenen, Türklerden çoluk çocuğa karışanları da olmuştu. Normal Türk vatandaşından tek farkları ceplerindeki Yunan pasaportuydu.

(Bu arada bu gün Akdeniz ve Ege sahillerimizde artık turist olarak değil de doğrudan doğruya yerleşik insanlar olarak yaşayan yabancıları görüp " Akdeniz ve Ege Sahillerimizi İngilizlere, Almanlara sattılar bunlar" Diyen bazı vatandaşların 1930 tarihinde de böyle bir şey yaptığımızı dikkatlerini çekmek isterim. Atatürk hayattayken yani...)

Mübadele dediğim olay yukarıda da belirttiğim gibi İstanbul Rumlarını kapsamadığı halde 1922 -1930 Tarihleri arasında Türk vatandaşı olan İstanbul Rumları da büyük ölçüde Yunanistan'a gitmişlerdi korku ve gelecek kaygısıyla. Yani İstanbulda da öyle fazla bir Rum yoktu. 1930 da imzalanan sözleşmeden sonra ise Rum sayısında oldukça artış oldu.

Yunan pasaportlu ama artık Türkçe konuşan, Türklerle iç içe yaşamaktan mutlu olan, Türklerin de asla " Defolun lan ülkenize " demedikleri, kardeş kardeş geçindikleri bu insanlar Yahudiler kadar olmasa da para işlerine kafaları çalışan insanlar olduğu için kısa zamanda Yunanistan'da asla göremeyecekleri zenginliklere de eriştiler. 1950 li yıllara kadar da hiç kimse onlara kaşının üstünde gözün var demedi.

Ancak 1950 li yıllarda rüzgarlar sert esmeye başlamıştı. Kıbrıs sorunu Türkiye ile Yunanistan'ın arasında soğuk rüzgarlar estiriyordu.

Aslında soğuk rüzgarların esmesi daha önce olmalıydı ama her nedense Türk tarafı " Dur bakalım ne olacak" Demekteydi. Zira şu bahsettiğimiz 1930 tarihli sözleşmeden hemen bir yıl sonra

Kıbrıslı Rumlar, adanın Yunanistan'a bağlanması taleplerini dile getirmeye başlamışlardı. Adanın Yunan adası olması ideali olarak özetleyeceğimiz "Enosis" o yıllarda dillendirilmeye başlanmıştı. Diğer taraftan Yunanistan, BM ye müracaat ederek Kıbrıs için self determination istemişti başarısız olsa da..Yani 1930 da kısaca Seyrüsefain antlaşması dediğimiz antlaşmayı imzalıyoruz, 1931 de Yunan başbakanı Türkiye'ye geliyor, bizim başbakanımız İsmet İnönü Yunanistan'a gidiyor ama yine 1931 de Enosisi dillendiriyor Yunanlılar. Bu arada da Yunanistan'dan akın akın Yunan pasaportlu Yunan vatandaşları Türkiye'ye gelip yerleşmeye devam ediyorlar.

Ve nihayet 1955 yılında Grivas adlı bir Yunan albayının Kıbrıs'a gelip kurduğu EOKA adlı terör örgütüyle Türk katliamına başlaması üzerine Yunanistan ile ilişkiler gerginleştikçe gerginleşti ve nihayetinde 6-7 Eylül 1955 de bilindiği gibi kabak İstanbul başta olmak üzere Türkiye'deki Rumların başında patladı.

Bu öylesine bir olaydı ki gerçekten de insan gülsün mü ağlasın mı bilemiyor.

Şimdi diyeceksiniz ki " Hocam ! Bir vahşet yaşanmış. Bunun neresine gülüyorsunuz?" Anlatayım, bakalım sizin tepkiniz ne olacak:

O olaylar esnasında Bizim aslan milliyetçiler(Çakma milliyetçiler tabii ki.) tabelasında yabancı isim gördükleri her dükkanı yerle bir ediyorlar. Yahudinin biri de olayın farkında. Hemen alel acele kendi dükkanının tabelasını ile yan komşusu olan Türk'ün tabelasını değiştirip kendi dükkanını tahripten korurken bir Türk'ün dükkanı yerle bir ediliyor.

Bir başka tabelada Doç. Dr. İfadesi var. " Bu da gavur" diye doktorun muayenesi yerle bir ediliyor.

Ama en komiği: Cevat Bey adında bir vatandaşın dükkanı nasılsa yanlışlıkla yıkılacak dükkanlar listesine girmiş. Adam saldırganları görünce hemen pantolonunu aşağı indirip gösteriyor " Ben Türk'üm ulan. Görüyorsunuz sünnetliyim işte " velhasılıkelam pipisi sayesinde dükkanını kurtarıyor.

Ancak...Türkiye'de 6-7 Eylül 1955 olaylarından sonra Rumların Türkiye'den ayrıldıkları, bu gün Türkiye'de parmakla gösterilecek kadar az sayıda Rum'un kalması bu olaylara bağlanırsa da tamamen palavradır. Bu olaylar sebebiyle Yunanistan'a göç eden ya da zaten resmiyette Yunan vatandaşı olduğu için kendi ülkesine dönen olmamış mıdır? Elbette olmuştur ama oldukça az. Çünkü bu olaylardan hemen sonra zamanın patriği Athenagoras " Herşeye rağmen burası bizim vatanımızdır. Hiç kimse vatanını terk etmesin" Açıklaması yapıyor ve öyle dendiği kadar fazla bir göçe sebep olmuyor 6-7 Eylül olayları... İşin ilginç " Burası bizim vatanımız" Diyen Athenagoras aslında bir ABD vatandaşı olup ABD nin itelemesiyle bir günde TC vatandaşlığına getirildiği gibi

aynı zamanda Partik ilan edilmiştir DP Hükümeti tarafından ve dahi bu herif Mavri Mira örgütünün de en faal üyelerinden biridir Kurtuluş Savaşı yıllarında... (Bu konu da başlı başına ele alınması gereken bir konudur. İleride belki dokunabilirim. Zira çok ilginç şeyler var bu herifle ilgili olarak)

Nitekim ben henüz 6 yaşlarında ve hayal meyal hatırlasam da Patrihkanenin bulunduğu İstanbul'un Eminönü ilçesine bağlı Fener Semtinde yaşarken (Bu açıklamayı özellikle yaptım zira bizim vatandaşlar Fener ile Fenerbahçeyi çok karıştırırlar. Fener İstanbul'un Avrupa yakasındadır. Fenerbahçe ise Kadıköy ilçesine bağlı olup Asya yakasındadır.) oldukça fazla sayıda Rum komşumuz vardı. Şimdi aynı semtte neredeyse bir tane bile Rum yok.

İşte o komşulardan biri bizim kısaca Madam Teyze dediğimiz Madam Evniki idi. Madam Evniki'nin kocası Paraşko Amca kundura tamircisiydi. Bir de oğulları vardı Gilyanti... Gilyanti cüsse olarak dev, beyin olarak kuş bir varlıktı. Haa bir de kedisi vardı Madam Evniki'nin: Tomi. Onu " Tomiiii Ela" yani " Gel " diye çağırırdı.

" Diyeceksiniz ki 6 yaşında insan bunca ayrıntılı hatırlayamaz." Olabilir. Belki de abimin ya da anne babamın anlatılarından aklımda kalanlardır.

1962 de İstanbul'dan ayrılmak zorundaydık. Haydarpaşa'dan trene binip Erzurum İstikametine gitmeden önce bizi yolcu etmeye gelen tek kişi Madam Evniki idi.

Babamla çok kırıştırdığı halde annem her nedense severdi Madam Evniki'yi...Herhalde babam gibi bir dehşeti hamam tellağı kesesinden çıkmışçasına yumuşacık bir insan haline getirdiğinden olsa gerek. İyi içerdi kafır, tıpkı babam gibi... Göz yaşları içinde hepimize tek tek sarıldığını , özellikle anneme sarılırken "Ah Makbule Hanım ahhh. Nasıl içim yanıyor bilemezsin " Diye ağlayışını hiç unutamam.(Yaşım 8 di. Bunu net hatırlıyorum)

Bizler Erzurum'un Pasinler ilçesinde çile doldururken Madam Evniki de oturduğu yerde uyuklayan yaşlı kocası Paraşko Amcanın tak takk takkk diye kundurlara çivi çakmak için kullandığı çekicinin sesiyle o her yanından rüzgar giren ve kim bilir hangi gavur dedesinin dedesinden kalma ahşap evde beyinsiz oğlu Gilyanti ve sırnaşık kedisi Tomi ile çileli hayatına devam ediyordu. Aslında ne onun ne de bizim çilemiz bitecek gibi değildi.

1964 Yılına geldiğimizde İsmet Paşa Kıbrıs'ta yaşananlara bakarak " Yetti lan gayrı" Dedi.

Gerçekten de yetmişti. Kıbrıs'da Rumların Türklere yaptıkları zulümler had safhaya varmıştı.Mesela 24 Aralık 1963 de Doktor Binbaşı Nihat İlhan'ın evine baskın yapan EOKA teröristleri - banyo küvetine sığınan- eşini, ve çocuklarını acımasızca katletmişlerdi. 1964 yılında da devam eden

saldırıların sonucunda 18.667 Kıbrıs Türkü yaşadığı 103 köyü terk etmek zorunda kaldı. Buna bir misilleme yapılmalıydı.

1930 Tarihli Ticaret Gezi ve Seyrü Sefain kanunu her iki devlete de istedikleri an bu anlaşmayı fesh etme hakkı verdiğinden İsmet Paşa, atlaşmanın bu maddesine dayanarak antlaşmayı tek taraflı fesh etti ve Türkiye'de ikamet eden Yunan Pasaportlu Rumların ülke dışına sürülmesine karar verdi. 16 Mart 1964 Tarihinde karar çıktı: 20 Kilo ağırlığında şahsi eşya ve 20 Dolar karşılığı Türk Parası haricinde neyiniz var neyiniz yoksa Türkiye'de bırakarak en geç on gün içinde ülkeyi terk edin"

Emir kesindi. İlk etapta 13.000 Yunan pasaportu taşıyan Rum Yunanistan'a sürüldü. Bu öylesine bir sürgündü ki 20 dolar üzerinde bir parayı yanlarında götürmesinler diye altın dişi olanın dişleri sökülüyordu. Ama daha kötüsü de vardı: Bu insanların pek çoğu Türkiye'de Türk vatandaşı olan Rumlarla evlenmişlerdi. Hatta Türklerle evlenmişlerdi. Kervana daha sonra onlar da dahil edilerek gönderilen sayısı 45.000 e ulaştırıldı.

Mahallesinde artık konuşacağı, birlikte paskalya yapıp bayram kutlayacağı yakını, arkadaşı, dostu kalmayan pek çok Türk vatandaşı Rum da kervana katıldı daha sonra " Buralarda tek başına ne yapacağım" Diyerek.

Bu arada Madam Evniki ve Paraşko Amca ısrarla, inatla " Burası benim vatanım" Dediler ve bir yerlere gitmediler ama Gilyanti " İş yok güç yok. Ayakkabı tamirciliği de öldü" Diyerek ve de Yunan Pasaportlu olup tekrar Yunanistan'a dönen, orada zamanla palazlanan bir Yunan dostunun çağrısıyla Atina'ya gidip yerleşti.

Sonra Paraşko Amca öldü. Madam Evniki tek başına kalmıştı.

Ben on altı yaşına geldiğimde Bakırköy'deki evimizi nereden bulmuşsa bulmuş çıktı geldi Madam Evniki. Çok çok yaşlanmıştı. O cilveli sesinden başka eskinin afet Evniki'sinden hiç bir şey kalmamıştı. O bana, ben ona hasretle sarıldık. Lakin artık babamın karısı Makbule değil Vildan'dı ve tam bir Kafkas kartalı olan üvey Annem Vildan benim hasretle sarıldığım bu kadının kim olduğunu sordu. " Madam Teyze...Madam Evniki " Dediğim anda , üvey annem, Madam Evniki'ye kapıyı gösterdi " Bir daha bu eve ayak basarsan parçalarım seni" Diyerek.

Daha sonrasında öğrendiğim kadarıyla Madam Evniki sık sık Yunanistan'a oğlunun yanına gitse de oğlu ve geliniyle yaşamayı hiç düşünmedi. Vatanım dediği bu topraklarda öldü. Cenazesine kimler geldi, nereye gömüldü bilmiyorum ama o hep bu toprakların oldu.Ondan bize kalan ise Nisan aylarında yediğimiz - üzerinde boyalı yumurta olan- o nefis paskalyanın damağımızda bıraktığı tad oldu.

Tanrı taksiratını affeylesin. Üzerinde bir hakkım olduğunu sanmıyorum ama varsa helal olsun. Üzerimde hakkı vardır ve eminim ki o da helal etmiştir.

Yazıyı okudunuz ve belki de içinizden " Hocam ! Bizim Türk Milleti olarak o mübadele yıllarında ve Kıbrıs olayları sırasında yaşadıklarımızla kıyaslandığında Rumların yaşadıkları solda sıfır kalır" Diye düşünüyor olabilirsiniz. Böyle düşünürseniz kınamam. Doğrudur. Bizim çektiklerimiz yanında onlarınki hiç bir şey değil. Zaten onların çektiklerini anlatmak değildi amacım. 6-7 Eylül yanında bir de 16 Mart 1964 ün var olduğunu anlatmaktı. Eğer 6-7 Eylül olaylarına vahşet diyorsak 16 Mart 1964 de ağızdan altın dişi sökülen bir insanın, Türkçeden başka dil bilmeyen bir çocuğun, bu topraklardan elinde bir bavul, cebinde 20 dolarla sürülmesine ne diyeceğiz? Birini sürekli gündeme getirirken diğerini unutturma çabalarına ne diyeceğiz?

BİTTİ.

RESİMLER

- 1- 1931 yılında ülkemize gelen Venizelos, eşi ve arkada başbakan İsmet İnönü
- 2- Resmin altında kim oldukları yazıyor. Ortadaki Patrik Athenagoras.
- 3- 24 Aralık 1963 de Kıbrıs'ta katledilen Binbaşı Nihat İlhan'ın eşi ve çocukları.
- 4- 1964 Yılında Rumların gönderilişi ile ilgili bir haber
- 5- Gönderilecek olan Rumlar Opera binasında toplanmış vaziyette
- 6- Yurt dışına gönderilmeden önce Atatürk büstüne sarılmış vaziyette üzüntüsünü ifade eden bir Rum.
- 7- Götürecek eşya olarak kedisini yanına almayı düşünen bir Rum kızı